

## Beszámoló az EME fiókegyesületeinek 2025-ös munkájáról

A magyar tudományos életben a 2025-ös év központi eseménye a Magyar Tudományos Akadémia megalakulása évfordulójára való emlékezés volt. Ehhez az országhatárokon, tudományterületeken és intézményi határokon átívelő, *200 év a tudás és a társadalom szolgálatában – MTA 200* keretcímet viselő eseménysorozathoz felzárkóztak az Erdélyi Múzeum-Egyesület fiókegyesületei is. Szerepet vállaltak a Magyar Tudományos Akadémia 200 éves történetének, a tudományterületek professzionalizálódásában, a tudománytermelésben és -népszerűsítésben, a tudományos eredmények elismertetésében betöltött szerepének, meghatározó egyéniségeinek népszerűsítésében.

2002 óta az Erdélyi Múzeum-Egyesület éves rendszerességgel szervezi meg a novemberi nagykonferenciáját, a *Magyar Tudomány Napja Erdélyben* címmel. A különböző településeken és helyszíneken zajló szakmai rendezvények olykor a mono-, máskor pedig az interdiszciplináris párbeszéd keretét teremtik meg, változatos tevékenységi formákban (konferencia, kutatási beszámoló, népszerűsítő előadás, könyvbemutató, kiállítás). Örömmel tapasztaljuk, hogy a fiókegyesületek jelentősen kitágítják az éves rendezvények territoriális keretét, és különböző helyszíneken élő szakembereket és érdeklődőket vonnak be az esemény keretébe.

Mindenik fiókegyesület a maga adottságai és céljai szerint kezdeményez, szervez és bonyolít sajátos eseményeket. Ezek az események aktivizálják a regionális tudományos erőforrásokat, előadókat fogadnak, kutatást kezdeményeznek regionális szinten releváns témakörökben, együttműködnek helyi és regionális közművelődési, oktatási, egyházi, érdekképviselői intézményekkel, helyi, regionális, online médiaforumokon népszerűsítik a régió tudományos, művelődéstörténeti örökségét, a tudomány és tágabban a kultúra kortárs eredményeit, részvételre és tájékozódásra ösztönzik vidékük társadalmát, a média követőit. Azaz, képviselik és népszerűsítik az Erdélyi Múzeum-Egyesület szellemiségét.

A **sepsiszentgyörgyi fiókegyesület** (elnök Bíró Boróka) 2025-ben az EME Agrártudományi Szakosztályával és több helyi intézménnyel együtt (Sapientia EMTE Sepsiszentgyörgyi Kara, Élettudományi Tanszék; Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kara, Kertészmérnöki Tanszék; LAM Alapítvány) megszervezte a 21. Agrártudományi Konferenciát. A rendezvény megemlékezett a 100 éve született Csávossy György sokoldalú személyiségéről és munkásságáról. 2025 áprilisában a fiókegyesület fogadta, megszervezte az Erdélyi Múzeum-Egyesület Tamás Csilla kutató által kezdeményezett vándorgyűlését. Mindkét esemény jelentős előadások elhangzására nyújtott alkalmat. A fiókegyesület *Erdélyi Múzeum-Egyesület Sepsiszentgyörgy* néven Facebook-fiókot nyitott, 2020 óta pedig saját YouTube csatornát működtet, az érdeklődőt tájékoztatása érdekében.

A **csíkszeredai fiókegyesület** (elnök Oláh-Gál Róbert) dr. Gazda István tudománytörténészt, előadót látta vendégül. Az év során Szent-Györgyi Albert, Bolyai Farkas, Antalffy Endre, Benedek Elek pályáját elevenítették fel. A Magyar Tudomány Napja Erdélyben csíkszeredai rendezvényének középpontjában a 95 éve Csíkszentkirályon született Kristó András geológus, földrajzi szakíró munkássága állt.

A **gyergyói fiókegyesület** (elnök Garda Dezső) több kiszállásos előadást szervezett; Garda Dezső friss kutatási eredményeit osztotta meg a hallgatósággal. Gyergyószentmiklóson és Sepsiszentgyörgyön új kötetek bemutatására került sor (szerző B. Kovács András, Garda Dezső). A Magyar Tudomány Napja Erdélyben keretében Gyergyószentmiklóson történész konferencia zajlott. Előadók Garda Dezső, Csáki Árpád, Tamási Zsolt, Bernádi Rita, Róth András Lajos, Fórika Sebestyén. Az rendezvény Dobrászky Péter jogász, közgazdász, gyergyói országgyűlési képviselő emléke előtt tisztelgett.

A **szilágysomlyói fiókegyesület** (elnök Széman Péter) központi eseménye volt a XXXIII. Báthory Napok, a XXV. Pedagógus-továbbképzővel. Hagyományosan részt vállalt a Szilágyság-kutatás Napja 22. kiadásának megszervezésében. Az év során a magyar kultúra napjának megünneplésére, az 1848-as forradalom, az aradi vértanúk, az 1956-os forradalom emlékének idézésére hívta össze tagságát. A fiókegyesület a Báthory István Alapítvánnyal, az EMKE Somlyó és vidéke szervezetével, az EMKE Magyar Házával, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségével, az EME Zilah és vidéke fiókszervezetével, az RMDSZ területi szervezetével együtt szervezte a régió érdeklődő közönségét.

A **Zilah és vidéke fiókegyesület** (elnök Kovács Kuruc János) nagy horderejű rendezvényének az EMKE területi egyesületével közösen szervezett 22. Szilágyság-kutatás Konferencia bizonyult. Előadók: Sipos Gábor, Lakó Éva, László László, Kürti Barna. Az előadások és a résztvevők a 200 éve született Szikszai Lajos szabadságharcos, politikus és műgyűjtő emléke előtt rótták le a tiszteletet. A rendezvény keretében került sor a Petri Mór nevét viselő díj kiosztására.

A **marosvásárhelyi fiókegyesület** a Teleki Téka Alapítvánnyal és a Borsos Tamás Egyesülettel együtt szervezte meg a Magyar Tudomány Napja Erdélyben *Maros megye és Marosvásárhely történetéből* témájú helytörténeti, a régiót kutató meghívott és a régióban dolgozó szakemberek konferenciáját. Előadók Fónagy Zoltán, Györfi Zalán – László Keve, Simon Zsolt, Kimpján Annamária, Balogh Judit, Nagy Kálmán, Berekméri Árpád-Róbert, Bányai Réka, Újvári Dorottya, Sárándi Tamás, Orbán János, Barabás Kisanna, Sebestyén-Spielmann Mihály, Forró-Bathó Ákos, Tatai Orsolya.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnöksége köszönetet mond a fiókegyesületek szakszerű és eredményes munkájáért. A 2026-os évi rendezvények programját és beszámolóit is készségesen és örömmel hozzáférhetővé tesszük az Erdélyi Múzeum-Egyesület honlapján.

2026. március 25.

Keszeg Vilmos alelnök